

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Erasmus School of Economics

Bachelor scriptie Algemene Economie

De invloed van verschillende beleidsvormen op jeugdwerkloosheid

Naam student: Michelle van Dijk

Studentnummer: 426259

Begeleider: Albert Jan Hummel

Tweede beoordelaar:

Datum definitieve versie: 13-08-2018

Woordaantal: 7032

Abstract

Uit het theoretisch kader blijkt dat de beleidsvormen minimumloon, vakbonden, belastingen, ontslagbescherming en activerend arbeidsbeleid zijn. Omdat er voor sommige beleidsvormen niet veel voorgaand onderzoek met betrekking tot jeugdwerkloosheid is gedaan worden ook onderzoeken met betrekking tot algemene werkloosheid gebruikt. Hierin hebben de eerste twee een positieve correlatie met jeugdwerkloosheid en is de invloed van activerend arbeidsbeleid discutabel. Er worden meerdere regressies opgesteld. Hieruit blijkt dat minimumloon, belastingwig, training en beschermde en ondersteunde werkgelegenheid een negatieve correlatie hebben. Ontslagbescherming, vakbonden, publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie en stimulans om te werken zijn positief gecorreleerd met jeugdwerkloosheid.

Inhoudsopgave

Introductie	4
Theoretisch Kader	5
Jeugd arbeidsmarkt.....	5
Belastingen	5
Theorie	5
Voorgaand onderzoek	6
Minimumloon.....	7
Theorie	7
Voorgaand onderzoek	8
Vakbonden/onderhandelingsmacht	9
Theorie	9
Voorgaand onderzoek	9
Ontslagbescherming	10
Theorie	10
Voorgaand onderzoek	11
Activerend arbeidsmarktbeleid.....	11
Theorie Activerend arbeidsbeleid	11
Theorie gesubsidieerde werkgelegenheid	12
Theorie publieke werkgelegenheidsdiensten en activatie	12
Theorie educatie en training	12
Voorgaand onderzoek	13
Empirisch onderzoek.....	14

Data	14
Methodiek.....	15
Resultaten	16
Robuustheid.....	19
Conclusie en discussie.....	21
Bibliografie.....	22
Appendix	25

Introductie

“Overheid, doe eens wat aan de werkloosheid in plaats van aan het tekort.” Zo luidt het krantenartikel wat Peter van der Meer op 8 juli 2013 schreef. Hij stimuleert in zijn artikel de overheid zich minder zorgen te maken over het overheidstekort en meer over de stijgende werkloosheid (Meer, 2013). Sinds 2014 daalt de werkloosheid (Staalduine, 2018). Hoewel de algemene werkloosheid sinds mei 2018 stabiel is op 3,9 procent en er wordt verwacht dat dit in de toekomst zal blijven dalen, maakt de eurozone zich zorgen om de jeugdwerkloosheid. (ANP, 2018) Mario Draghi spoort bijvoorbeeld in september 2017 Ierland aan de jeugdwerkloosheid steviger aan te pakken (ANP, Pak jeugdwerkloosheid steviger aan, 2017). Aan de ene kant daalt de algemene werkloosheid, aan de andere kant stijgt de jeugdwerkloosheid. Hieruit zou kunnen worden geconstateerd dat het mogelijk is dat de verschillende beleidsvormen een ander effect op algemene werkloosheid hebben dan op jeugdwerkloosheid. Maar hoe zou een land dan het beste de jeugdwerkloosheid aan kunnen pakken? In dit onderzoek zal antwoord worden gegeven op de vraag: ‘Welke beleidsvormen hebben invloed op jeugdwerkloosheid en hoe ziet deze invloed eruit?’

In het eerste deel van dit paper zal een theoretisch kader worden gegeven en zullen voorgaande onderzoeken worden besproken. Hieruit blijkt dat de beleidsvormen met de meeste invloed op jeugdwerkloosheid minimumloon, vakbonden, belasting, ontslagbescherming en activerend arbeidsbeleid zijn. Omdat er voor sommige beleidsvormen niet veel voorgaand onderzoek met betrekking tot jeugdwerkloosheid is gedaan worden ook onderzoeken met betrekking tot algemene werkloosheid gebruikt. Hierin hebben de eerste twee een positieve correlatie met jeugdwerkloosheid en is de invloed van activerend arbeidsbeleid discutabel.

Het tweede deel van het paper laat een onderzoek zien waarin verschillende regressies van jeugdwerkloosheid en de verschillende beleidsvormen worden opgesteld. Hieruit blijkt dat dat minimumloon, belastingwig, training en beschermde en ondersteunde werkgelegenheid een negatieve correlatie hebben met jeugdwerkloosheid. Ontslagbescherming, publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie, stimulans om te werken en vakbonden hebben een positieve correlatie.

Als laatste zal een conclusie en een discussie worden gegeven.

Theoretisch Kader

Jeugd arbeidsmarkt

In veel onderzoeken wordt er in het effect van beleidsvormen voor zowel algemene werkloosheid en jeugdwerkloosheid geen onderscheid gemaakt. Hierom zal eerst worden gekeken naar onderzoeken die verbanden tussen beleidsvormen en algemene werkloosheid weergeven. Een relevant onderzoek hierin is van Nickell & Layard (1999). Zij vinden dat de verschillende beleidsvormen in vijf verschillende groepen kunnen worden opgesplitst: belasting, wetten en rechten met betrekking tot werknemers, vakbonden en de structuur van onderhandeling, waaronder met name minimumloon, hulp voor werklozen en als laatste educatie en training. Daarnaast laten Freeman (1978) en Clark & Summers (1982) in hun onderzoek de gevolgen van beleidsvormen op jeugdwerkloosheid zien. Clark & Summers (1982) vinden dat, zelfs wanneer de volwassen werkloosheidsverhouding naar beneden zou gaan, er nog steeds een hoge jeugdwerkloosheid zou zijn. Dit zou betekenen dat structurele beleidsvormen een grote rol spelen in de mate waarin jeugdwerkloosheid aanwezig is. Volgens Clark & Summers (1982) heeft activerend arbeidsmarktbeleid met de nadruk op gesubsidieerde werkgelegenheid een grote invloed op jeugdwerkloosheid. In dit paper zal dan ook worden gekeken naar de invloed van belastingen, minimumloon, onderhandelingsmacht van de vakbonden, ontslagbescherming en activerend arbeidsmarktbeleid met nadruk op gesubsidieerde werkgelegenheid en training en educatie. Hier moet echter wel vermeld worden dat, zoals beschreven in Coe & Snower (1997), het effect van deze individuele beleidsvormen verandert wanneer een combinatie van deze wordt geïntroduceerd.

Belastingen

Theorie

Uit Boeri & van Ours (2013) blijkt dat in theorie de structuur van belasting meer invloed heeft op werkloosheid dan de hoogte van de belasting. In een perfecte arbeidsmarkt zorgt een progressief belastingsysteem ervoor dat mensen minder werken. Door belasting gaan de baten van arbeid voor werknemers omlaag of de kosten van arbeid voor werkgevers omhoog, afhankelijk van de elasticiteit van vraag en aanbod naar arbeid. De kosten van niet werken worden minder. Het substitutie effect zorgt ervoor dat mensen minder gaan werken, maar heeft dus geen invloed op de werkloosheid.

Als er wordt gekeken naar een imperfecte arbeidsmarkt moeten er een aantal aannamen worden gemaakt. Allereerst zijn de werkloosheidsuitkeringen geïndexeerd aan de nettolonen. Wanneer

belasting op lonen proportioneel is, zorgt een hogere proportionele belasting voor een lager reserveringsloon voor werkzoekende en een lager werkelijk loon. Doordat beide dalen, verandert alleen het aanbod naar arbeid en is er geen effect op werkloosheid.

Veranderingen in de structuur van belasting zorgen voor een verandering in werkloosheid. Een opbrengst-neutrale verhoging van het belastingstelsel is het verlagen van belastingen in de hoop meer werkgelegenheid te creëren, waardoor er een hoger inkomen is en men de verlaging van belasting aan de ene kant compenseert met een verhoging van inkomen aan de andere kant, waardoor de opbrengst (opbrengst) van belasting hetzelfde (neutraal) is. Dit kan worden gedaan door de belasting voor een hoog inkomen te verhogen en tegelijkertijd de heffingskorting te verlagen. Hierdoor willen mensen met een laag inkomen meer werken. Dit werkt echter alleen wanneer de economie zich in het hoogste punt van de Laffer-curve bevindt (zie Appendix figuur 1). Een opbrengst-neutrale verhoging maakt een belastingstelsel progressiever en verhoogt hiermee de werkgelegenheid en verlaagt dus de werkloosheid, aangezien de werk-vrije tijd *trade-off* het gunstiger maakt om te werken. De verhoging in arbeidsaanbod verlaagt de lonen, wat zorgt voor een hogere arbeidsvraag en een lager evenwichts-werkloosheidslevel. Een progressiever belastingstelsel leidt dus tot een verlaging in werkloosheid in een imperfecte arbeidsmarkt. Daarnaast heeft ook de hoogte van een belasting invloed op de werkloosheid. De belastingwig is de loonkosten van werkgevers en het netto-inkomen van werknemers. Horst Siebert vindt in 1997 dat, ongeacht hoe de belastingwig wordt opgesteld, deze een invloed heeft op de bereidheid om te werken. De hoogte van de belastingwig beïnvloedt de hoogte van het netto-inkomen, waardoor mensen minder prikkels krijgen wanneer de belastingwig stijgt. Wanneer minder mensen willen werken zal de beroepsbevolking dalen en zal er, bij hetzelfde loon, minder werkloosheid zijn. (Siebert, 1997). Een verhoging van de belastingwig kan worden weergegeven als een neerwaartse daling in de arbeidsvraag curve. Daarnaast vinden Dolenc en Laporšek dat de elasticiteit van de arbeidsaanbod curve invloed heeft op het positieve effect van de belastingwig op werkloosheid. (Dolenc & Laporšek, 2010)

Voorgaand onderzoek

Pissarides heeft in 1998 onderzoek gedaan naar het effect van belasting op arbeid op werkloosheid in vier verschillende evenwichtsmodellen, waarvan drie belangrijk voor dit paper: competitief in een perfecte arbeidsmarkt, competitief met zoekkosten, waardoor misplaatsingen kunnen ontstaan en een arbeidsmarkt met vakbonden (Pissarides, 1998). Wanneer er in een competitieve, perfecte arbeidsmarkt verandering van belasting is en deze volledig wordt opgenomen door de werkloosheidsuitkering, is er geen invloed op werkloosheid. Dit betekent

dat, wanneer de belasting bijvoorbeeld met 10 euro omhooggaat en het inkomen van mensen dus met 10 euro daalt, de werkloosheidsuitkering ook met 10 euro daalt. Echter wanneer dit niet het geval is leidt een 10% verlaging van belasting vanaf het evenwicht tot een 1% verlaging van werkloosheid. Werkloosheid is dus elastisch. In een arbeidsmarkt met zoekkosten of vakbonden met monopoliemacht en lonen, hebben proportionele en progressieve belasting minder invloed op werkloosheid dan een regressieve belasting. Wanneer landen van een regressief naar een proportioneel of progressief stelsel gaan kan een verlaging van 1% in belasting leiden tot een verlaging van 1 punt van werkloosheid. Eenzelfde effect komt ook uit het onderzoek van Aspen. Zijn conclusie is dat een verlaging van zowel minimumloon en belasting kan zorgen voor een verlaging van jeugdwerkloosheid.

Uit onder andere een studie van het OECD in 2006 blijkt dat de belastingwig een positieve relatie heeft met werkloosheid (OECD, 2006). Nickell & Layard (1999) laten in een panelanalyse tussen 20 OECD-landen van 1983 en 1994 zien dat een daling van 5 procentpunten in de gemiddelde belastingwig, waaronder inkomens- en consumptiebelasting, een daling in het werkloosheidsratio van 13 procent betekent. Daarnaast bewijst Nickell in 2003 dat een stijging van 10 procentpunten in de belastingwig leidt tot een daling van de beroepsbevolking tussen de 1 en 3 procent. Wanneer Nickell 3 verschillende landen in Europa (Frankrijk, Duitsland, Italië) vergelijkt met de Verenigde Staten, vindt hij dat het verschil van ongeveer 16 procentpunten in belastingwig bijna een kwart van het verschil in de werkenden verklaart. (Nickel, 2003)

Alesina en Perotti (1997) vinden in een onderzoek tussen 14 OECD-landen dat een verhoging van inkomensbelasting leidt tot een verhoging van de arbeidskosten per unit, wat ervoor zorgt dat bedrijven minder competitief kunnen zijn. Hierdoor daalt de vraag naar exportproducten, waardoor de werkloosheid stijgt. Aangezien inkomensbelasting een deel van de belastingwig vormt, zorgt een stijging van de inkomensbelasting dus voor een stijging in werkloosheid. (Alesina & Perotti, 1997). Hieruit komt de eerste hypothese: *'Belastingwig heeft een negatieve correlatie met jeugdwerkloosheid'*

Minimumloon

Theorie

Volgens Boeri & van Ours (2013) is het effect van minimumloon in een perfect competitieve arbeidsmarkt duidelijk. Een minimumloon hoger dan het evenwichtslaan heeft twee effecten. Enerzijds zal er minder arbeid worden gevraagd, anderzijds zullen er meer mensen willen

werken voor het hogere loon. Hierdoor stijgt de werkloosheid aan twee kanten: mensen die al wilden werken maar door het verminderen van de vraag naar arbeid niet meer kunnen werken en de nieuwe toestroom aan mensen die bij het nieuwe loon wel willen werken maar geen werk kunnen vinden. In een perfect competitieve arbeidsmarkt zal een stijging in minimumloon zorgen voor een stijging in werkloosheid. In een imperfecte arbeidsmarkt ligt de werkloosheid het effect aan de hoogte van het minimumloon. Wanneer het minimumloon boven het monopsonie loon en onder het competitieve loon ligt zal arbeid stijgen. Echter zullen er ook hier mensen zijn die alleen met het hogere loon willen werken. Hierdoor zal de werkloosheid alleen dalen wanneer de werkgelegenheid meer stijgt dan de nieuwe toestroom werknemers en stijgen wanneer werkgelegenheid minder stijgt. Wanneer het minimumloon boven het competitieve loon ligt zal er, net als in een perfecte arbeidsmarkt, een stijging van werkloosheid zijn wanneer het minimumloon stijgt.

Voorgaand onderzoek

Zoals blijkt uit het voorgaande onderzoek naar de invloed van belastingen en jeugdwerkloosheid, zorgt een verlaging van minimumloon in combinatie met een verlaging van belasting leiden tot een verlaging in jeugdwerkloosheid. Toch is het belangrijk om te weten wat het effect van een verlaging van minimumloon alleen op jeugdwerkloosheid is. In 1999 hebben Neumark & Washer een onderzoek gedaan tussen verschillende landen naar de impact van minimumloon op jeugdwerkloosheid. Zij vinden een sterke cross-sectie correlatie waarin landen met een hoog minimumloon een hogere jeugdwerkloosheid hadden. Daarnaast vinden zij dat sub-minima een middel kan zijn om jeugdwerkloosheid te verminderen. Echter zijn deze bevindingen erg gevoelig voor de trend over tijd en de vaste effecten van landen, aldus Gregg (2000) in een rapport van de OECD. De proportie van de beroepsbevolking die het minimumloon wordt betaald is altijd hoger voor de jeugd dan voor volwassenen. Hierdoor zou het minimumloon een grotere invloed kunnen hebben op jeugdwerkloosheid dan op algemene werkloosheid. In het onderzoek van Brown, Gilroy en Kohen uit 1981 zijn meerdere onderzoeken vergeleken die het effect van minimumloon op werkloosheid tussen de 16 en 19 meten vergeleken. Hieruit blijkt dat wanneer het minimumloon met 10% verandert vanaf de evenwichtssituatie, de werkloosheid van mensen tussen de 16 en de 19 1-3 % toeneemt. In alle vergeleken onderzoeken is het effect van een minimumloonsverhoging positief gecorreleerd met (jeugd)-werkloosheid. (Brown, Gilroy, & Kohen, 1981) In 1998 verscheen een studie van het OECD waarin 7 OECD-landen in een panel studie werden vergeleken. Hieruit blijkt dat er een significant negatief effect is van minimumloon op jeugdwerkloosheid. Dit onderzoek is

echter met relatief weinig landen uitgevoerd, waardoor een vervolgonderzoek met meerdere landen aan te raden is. De tweede hypothese die uit deze onderzoeken luidt leidt als volgt: *‘De hoogte van het minimumloon is positief gecorreleerd met de hoogte van jeugdwerkloosheid’*.

Vakbonden/onderhandelingsmacht

Theorie

Vakbonden zijn vrijwillige lidmaatschap organisaties die de interesses van hun leden representeren. Het potentiële ledenaantal van vakbonden hangt af van het onderliggende collectieve onderhandelingsstelsel. Vakbonden kunnen zowel op nationaal niveau onderhandelen met overheid als mediator, als met bedrijven zelf onderhandelen. De onderhandelingsmacht van vakbonden hangt af van de mate waarin zij looncoördinatie bereiken en de breedte van de dekking van deze collectieve contracten. Vakbonden onderhandelen met werkgevers over de hoogte van de lonen en de werkgelegenheid. De meest standaard overeenkomst heeft betrekking op lonen, waarna werkgevers individueel de winst maximaliserende werkgelegenheid kunnen kiezen. Hoe meer onderhandelingsmacht vakbonden hebben, des te meer het loon wat uit de onderhandelingen komt boven het evenwichtsloon zonder vakbonden ligt. Door dit hogere loon stijgt het aanbod naar arbeid, terwijl de vraag daalt. (Boeri & van Ours, 2013). Naast de mate van looncoördinatie en de dekking van de collectieve contracten moet er ook worden gekeken naar de vakbonddichtheid. De vakbonddichtheid geeft aan hoeveel mensen van de totale beroepsbevolking lid is van een vakbond. Oswald (1982) bewijst in zijn paper theoretisch dat de grootte van een vakbond het optimale loon van de vakbond niet verandert. De vakbonddichtheid heeft dus geen invloed op jeugdwerkloosheid, terwijl een hogere onderhandelingsmacht van vakbonden leidt tot een stijging in werkloosheid.

Voorgaand onderzoek

Minimumloon kan op twee manieren worden bepaald met behulp van vakbonden: door collectieve onderhandeling en door industriële brede onderhandeling. De negatieve relatie tussen jeugdwerkloosheid en minimumloon is kleiner wanneer het minimumloon wordt bepaald door een collectief onderhandelingsproces. Daarentegen hebben landen met regionale of industriële variatie in minimumloon de neiging een groter negatief effect van minimumloon op jeugdwerkloosheid te vertonen. (Neumark & Washer, 1999). Uit onderzoek van (Nickell & Layard, 1999) blijkt dat de dekking van de collectieve overeenkomsten een negatief effect heeft op jeugdwerkloosheid. Wanneer de dekking van onder 25% naar boven 70% steeg, verdubbelde

de werkloosheid. Nickell & Layard concluderen dat dat de onderhandelingsmacht van vakbonden positief gecorreleerd is met werkloosheid. De derde hypothese die hieruit voortkomt is als volgt: *'Een hogere onderhandelingsmacht van vakbonden leidt dus tot een stijging in werkloosheid'*.

Ontslagbescherming

Theorie

Het effect van ontslagbescherming op jeugdwerkloosheid is afhankelijk van de rigiditeit van de lonen. In een land waarin lonen flexibel zijn zullen de lonen dalen wanneer ontslagbescherming strenger wordt. De kosten van het ontslaan van een werknemer worden voor de werkgever hoger, wat hij compenseert door een lager loon te geven bij het aannemen van een nieuwe werknemer. Doordat de kosten van de ontslagbescherming worden gecompenseerd door het lagere loon is het goedkoper voor een werkgever om iemand te ontslaan wanneer het slecht gaat met de economie en iemand extra aan te nemen wanneer het goed gaat met de economie. In een hoogconjunctuur zal de werkloosheid lager zijn dan in een laagconjunctuur (Boeri & van Ours, 2013). De werkloosheid fluctueert dus afhankelijk van de conjunctuur, maar doordat de kosten van ontslagbescherming worden gecompenseerd door lagere lonen is de werkloosheid niet afhankelijk van de hoogte van ontslagbescherming. De hoogte van de ontslagbescherming heeft dus geen invloed op de werkloosheid. Echter, in een land met rigide lonen zal de hoogte van de ontslagbescherming wel invloed hebben op de werkloosheid. Bij flexibele lonen kan het loon worden aangepast aan de hoogte van de ontslagbescherming, waardoor de kosten worden gecompenseerd met de lonen. Met rigide lonen is dit niet mogelijk. De kosten van mensen ontslaan kan niet worden gecompenseerd met een verlaging van het loon, waardoor werkgevers minder snel mensen zullen ontslaan, aangezien de kosten voor het ontslaan niet worden gedeeld. Hierdoor is de hoogte van de werkloosheid in zowel in een hoog- als in een laagconjunctuur hetzelfde. De werkloosheid is in een land met flexibele lonen gemiddeld even hoog als in een land met rigide lonen. (Boeri & van Ours, 2013). Bentolila & Bertola (1990) vinden hetzelfde als Boeri & van Ours (2013), maar merken op dat dit alleen plaatvindt in een economie waarin elk bedrijf zekerheid heeft. Wanneer er onzekerheid ontstaat over de toekomst heeft de hoogte van ontslagbescherming wel degelijk een effect op de werkloosheid. Volgens Bentolila & Bertola (1990) nemen bedrijven werknemers aan wanneer hun verwachte opbrengsten hoger zijn dan het loon en de kosten die zij moeten maken wanneer zij worden ontslagen. Hierin wordt rekening gehouden met de verwachte jaren dat een werknemer bij het bedrijf kan blijven. Wanneer wordt verwacht dat er het volgende jaar een laagconjunctuur begint, zal de opbrengst

van een werknemer hoger moeten zijn dan wanneer er wordt verwacht dat er een hoogconjunctuur begint en de werknemer dus langer in het bedrijf kan blijven. Wanneer bedrijven onzeker zijn over de conjunctuur waarin zij zich bevinden kan het zijn dat zij meer mensen aannemen dan dat zij bij perfecte informatie hadden gedaan. Wanneer de kosten van ontslaan hoog zijn zullen er minder mensen worden ontslagen dan wanneer zij laag zijn. Hogere ontslagbescherming zorgt dus voor lagere werkloosheid.

Voorgaand onderzoek

Naast vakbonden met hun onderhandelingsmacht kan ook ontslagbescherming het effect van minimumloon op jeugdwerkloosheid kunnen minimaliseren. Neumark & Washer (1999) vinden dat een rigide arbeidsstandaard leidt tot een groter jeugdwerkloosheidsratio bij hetzelfde minimumloon dan bij een flexibele standaard, terwijl sterke bescherming van werknemers leiden tot een lager effect van het minimumloon op jeugdwerkloosheid. Uit onderzoek van Coe & Snower (1997) blijkt dat hogere ontslagbescherming leidt tot een lagere effectiviteit van andere arbeidsmarktbeleid. Ditzelfde geldt voor hoge arbeidsmarkt zoekkosten. Bentolila & Bertola (1990) maken in hun onderzoek onderscheid tussen de effecten van ontslagbescherming op het aannemen en het ontslaan van werknemers. Zij vinden dat, onder onzekerheid, het effect van het aannemen van mensen minder groot is dan het effect van ontslaan. Dit betekent dat wanneer de kosten van ontslaan omhooggaan, er minder mensen worden ontslagen dan worden aangenomen. Dit betekent dat, onder onzekerheid, de hoogte van ontslagbescherming een negatief effect heeft op werkloosheid. Lazear vindt in 1990 dat ontslagbescherming zorgt voor een hogere werkloosheid onder ouderen, waardoor jongeren worden afgeschrikt de arbeidsmarkt te betreden. Hierdoor gaat de algemene werkloosheid omhoog en jeugdwerkloosheid naar beneden (Lazear, 1990). De vierde hypothese is dan ook: *'De hoogte van ontslagbescherming is negatief gecorreleerd met jeugdwerkloosheid'*.

Activerend arbeidsmarktbeleid

Theorie Activerend arbeidsbeleid

Er zijn vier verschillende soorten activerend arbeidsmarktbeleid: training en educatie, gesubsidieerde werkgelegenheid, publieke werkgelegenheidsdiensten en activatie. Training en educatie is de mate waarin training en educatie door de overheid beschikbaar wordt gesteld aan werklozen en werknemers die dreigen werkloos te worden. Gesubsidieerde werkgelegenheid heeft betrekking op het door de overheid subsidiëren van werkgelegenheid voor bepaalde groepen mensen die normaal niet tot de prioriteitsgroep zouden behoren, zoals geestelijk

gehandicapten. Daarnaast valt onder gesubsidieerde werkgelegenheid de directe creatie van banen voor de werklozen. Publieke werkgelegenheidsservices zijn bijvoorbeeld cursussen om sneller een baan te vinden en de administratie van een werkloosheidsuitkering. Activatie zorgt ervoor dat werklozen daadwerkelijk een baan zoeken, door bijvoorbeeld het verplicht volgen van bepaalde cursussen. (Boeri & van Ours, 2013) Door het combineren van verschillende soorten arbeidsmarktbeleid wordt het matchings proces in de arbeidsmarkt beter. Door deze betere matching verplaatst de Beveridge curve naar links (figuur 2 Appendix). Door deze verschuiving worden zowel de werkgelegenheid als het loon-equilibrium in de Layard-Nickell diagram (figuur 3 Appendix) beïnvloed. Omdat meer vacatures worden gevuld en er een betere match is wordt het plaatsen van een vacature goedkoper, waardoor werkgevers meer vacatures openen. De kosten van arbeid blijven voor een bedrijf hetzelfde, aangezien het minder kost om mensen aan te nemen, maar zij meer mensen aannemen. De lonen zullen hierdoor niet stijgen, waardoor het aanbod van arbeid hetzelfde zal blijven en de werkloosheid daalt (Calmfors, 1994).

Theorie gesubsidieerde werkgelegenheid

Door het creëren van banen door de overheid zijn gaat de vraag naar arbeid omhoog. Dit zorgt voor een hogere werkgelegenheid en een daling in de werkloosheid. Echter gaan de lonen door deze stijging in vraag ook omhoog, waardoor meer mensen willen werken en de werkloosheid kan stijgen. Het ligt aan de grote van de stijging en daling of het effect positief of negatief is.

Theorie publieke werkgelegenheidsdiensten en activatie

Werkgelegenheidsdiensten en activatie zorgen voor een betere matching van werklozen en werkgevers. Door de zoekkosten van werknemers te verlagen zullen zij akkoord gaan met een lager loon. Daarnaast zorgen de werkgelegenheidsdiensten ervoor dat men minder tijd kwijt is aan het zoeken van een baan, waardoor de lengte van de werkloosheid daalt (Scarpetta, 1996). Daarnaast vindt er een betere matching plaats waardoor mensen minder snel weer zullen worden ontslagen. Publieke werkgelegenheids-services en activatie zorgen dus gezamenlijk voor een daling van werkloosheid. (Boeri & van Ours, 2013)

Theorie educatie en training

Aansluitend op de andere activerend arbeidsbeleid zorgt ook training en educatie voor een verandering in werkloosheid. Door training en educatie kunnen werklozen een hogere opleiding vergaren, waardoor zij betere banen kunnen vinden. Tezamen met de andere activerend arbeidsbeleid zorgen educatie en training ervoor dat werklozen in de laaggeschoolde sector

kunnen groeien naar de hoogopgeleiden sector, waardoor de werkloosheid in de laagopgeleidensector daalt. Er wordt in Boeri & van Ours (2013) geen uitspraak gedaan over het effect van het toegenomen aanbod van arbeid in de hoogopgeleiden sector. Het ter beschikking stellen van educatie en training door de overheid zorgt voor een vermindering van de kosten om vaardigheden te verkrijgen. Hierdoor zullen mensen die normaal geen educatie zouden volgen zich nu verder ontwikkelen en eventueel een andere carrière met meer baanmogelijkheden nastreven. Educatie en training kan dus in theorie zorgen voor minder werkloosheid. Het effect van educatie en training is effectiever wanneer werkloosheidsuitkeringen hoger zijn, aangezien training en educatie bij een lage werkloosheidsuitkering hogere *opportunity costs* heeft.

Voorgaand onderzoek

Clark & Summers (1982) vinden dat, wanneer er een tekort aan banen is, training en baan matching geen significant verschil maken in de mate van jeugdwerkloosheid. Het matchen van een individu is voordeliger voor dat individu, maar gaat ten koste van de anderen. Zolang als er een bepaald aantal banen is, is er geen significant verschil in jeugdwerkloosheid wanneer er training en baanmatching plaatsvindt. Echter, wanneer er een groei in banen plaatsvindt, en een werkgever moeite heeft met het vinden van een passende werknemer, heeft training en baanmatching wel een significant verschil op jeugdwerkloosheid. Coe & Snower (1997) vinden wanneer een werkloosheidsuitkering stijgt, het effect van activerend arbeidsbeleid minder sterk is. De Koning, Gravestijn-Ligthelm, Thoen, & Verkaik vinden dat de jeugdwerkloosheid kan dalen door matching wanneer de werkloze persoon ouder is dan 23. Zeventig procent van de werklozen vond na matching een baan. Echter slaagde slechts 20 procent van de participanten erin deze baan voor een langere periode te behouden. Enerzijds daalt dus de jeugdwerkloosheid, anderzijds stijgt de volwassenwerkloosheid (de Koning, Gravestijn-Ligthelm, Thoen, & Verkaik, 1992). Daarnaast blijkt uit het onderzoek van Clark & Summers (1982) dat directe baan creatie door publieke arbeidscreatie of private sector subsidies het meest belovende resultaat geeft met betrekking tot het verminderen van jeugdwerkloosheid. Net als de andere activerend arbeidsbeleid hangt ook gesubsidieerde werkgelegenheid af van de mate waarin er een baantekort is.

Ook komt uit het onderzoek van Coe & Snower (1997) dat het positieve effect van educatie en training op werkloosheid alleen geldt voor werklozen die een baan zoeken in de hoogopgeleide sector. In de hoogopgeleide sector zorgt een verhoging van educatie en training voor een verlaging van de werkloosheid in deze sector. Deze verlaging betekent een verhoging van de

werkende, wat zorgt voor een hogere belastingopbrengst. Door deze hogere belastingopbrengst kan de belasting worden verlaagd, wat zoals hierboven beschreven zorgt voor een verlaging van werkloosheid. Training en educatie zorg in een hoogopgeleide arbeidsmarkt voor een vermindering in werkloosheid. Uit de theorie blijkt dat activerend arbeidsbeleid zorgen voor minder werkloosheid in laagopgeleiden markten, terwijl uit voorgaand onderzoek blijkt dat activerend arbeidsbeleid zorgen voor een daling in werkloosheid in hoogopgeleiden markten. Ook van der Linden vindt in 1995 eenzelfde effect. Hij vindt dat training alleen het werkloosheidsratio beïnvloed wanneer er een training wordt gegeven voor een beroep in de publieke sector. Daarnaast waren enkel mensen die een training hadden waaruit een diploma voortkwam in staat de gevonden baan voor langer dan een jaar te behouden. Hierin is echter geen rekening gehouden of deze persoon is getraind voor een ander activerend arbeidsmarktbeleid, zoals bijvoorbeeld gesubsidieerde werkgelegenheid (Linden, 1995). Try vindt in 1993 dat training voor werklozen jongeren een hoger effect heeft op de jeugdwerkloosheid dan algemene training op algemene werkloosheid. Hij vindt dat de kans dat jongeren na een cursus van 6 maanden ongeveer 46 procent meer kans hebben om een baan te vinden en vast te houden dan zij zouden hebben zonder de training. (Try, 1993) Over het algemeen heeft activerend arbeidsbeleid een negatieve correlatie op werkloosheid. Daarnaast zorgt activerend arbeidsbeleid ervoor dat, wanneer de economie niet in evenwicht is, het evenwichtspunt sneller wordt bereikt dan zou worden gedaan zonder. Echter moet worden opgemerkt dat activerend arbeidsbeleid vaak afhankelijk is van de situatie waarin een economie zich bevindt. Wanneer er veel werkloosheid is wordt activerend arbeidsbeleid verhoogt en wanneer er weinig werkloosheid is verlaagd. Echter duurt het relatief lang voordat activerend arbeidsbeleid de werkloosheid kan veranderen, waardoor het lastig is om het effect *ceteris paribus* te meten. (Jackman, Pissarides, Savouri, Kapteyn, & Lambert, 1990)

De hypothese die uit het bovenstaande volgt is: *‘Activerend arbeidsbeleid heeft een negatieve correlatie met jeugdwerkloosheid’*.

Empirisch onderzoek

Data

De data die voor dit onderzoek zijn gebruikt, zijn afkomstig van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkelingen (OESO). De gebruikte variabelen zijn jeugdwerkloosheid, minimumloon, ontslagbescherming, belastingwig, publieke werkgelegenheidsservices en administratie, training, stimulans om te werken, beschermd en

ondersteunde werkgelegenheid, percentage van werknemers met onderhandelingsrecht en vakbondendichtheid.

Land beschrijft van welk land de data afkomstig is. Dit zijn 26 landen die zowel een OESO-land als een land in Europa zijn. De gebruikte data loopt van 2000 tot 2017, voor zover dit voor de variabelen beschikbaar is. Jeugdwerkloosheid is een percentage van het aantal werklozen ten opzichte van de beroepsbevolking van mensen tussen de 15 en de 24. De waarde 1 betekent dat 1% van de beroepsbevolking tussen de 15 en de 24 werkloos is en deze variabele heeft dus een maximum van 100. Minimumloon is beschreven in honderd US Dollars ten opzichte van het prijsniveau in 2015. Wanneer minimumloon met 100 dollar stijgt, stijgt de variabele minimumloon met 1. Hierbij moet worden opgemerkt dat van Oostenrijk, Denemarken, Finland, IJsland, Italië, Noorwegen, Zweden en Zwitserland over deze jaren geen minimumloon bekend is en dat Duitsland pas sinds 2015 een minimumloon heeft. Ontslagbescherming is gegeven in een index die de striktheid van ontslagbescherming van zowel individuele als collectieve ontslagen aangeeft. Deze index loopt van 1 tot 5, waarin 1 niet strikt en 5 zeer strikt betekent. Onder striktheid valt onder andere de hoogte van de kosten van ontslaan en de wetten en regels omtrent ontslag. Belastingwig is het gemiddelde procentuele verschil tussen netto- en brutoloon. Belastingwig is een percentage. Publieke werkgelegenheidsservices en administratie, training, stimulans om te werken en beschermde en ondersteunde werkgelegenheid worden gegeven als een percentage van het bruto binnenlands product en geeft aan hoeveel geld er door de overheid aan deze activerende arbeidsbeleid wordt uitgegeven. Percentage van werknemers met onderhandelingsrecht is de verhouding werknemers die onder de collectieve arbeidsovereenkomsten vallen en alle werknemers met het recht om te onderhandelen. Vakbondendichtheid is de verhouding van het aantal leden van een vakbond en het totale aantal werknemers in een land.

Methodiek

Om de hypothesen van dit onderzoek te testen wordt paneldata gebruikt. Daarnaast kunnen onderliggende vaste effecten door gebruik van paneldata uitgefilterd, waardoor de betrouwbaarheid van het model groter is dan bij een tijdserie of een cross-sectie analyse. Het onderstaande regressiemodel is opgesteld, waarin rekening wordt gehouden met de vaste effecten van een land en tijdsperioden.

Jeugdwerkloosheid_{it}

$$\begin{aligned}
 &= \beta_0 + \beta_1 \text{minimumloon}_{it} + \beta_2 \text{ontslagbescherming}_{it} \\
 &+ \beta_3 \text{belastingwig}_{it} \\
 &+ \beta_4 \text{publieke werkgelegenheidsservices en administratie}_{it} \\
 &+ \beta_5 \text{training}_{it} + \beta_6 \text{stimulans om te werken}_{it} \\
 &+ \beta_7 \text{beschermd en ondersteunde werkgelegenheid}_{it} \\
 &+ \beta_8 \text{percentage van werknemers met onderhandelingsrecht}_{it} \\
 &+ \beta_9 \text{vakbondendichtheid}_{it} + \eta_i + \gamma_t + \varepsilon_{it}
 \end{aligned}$$

Vergelijking 1)

In deze formule staat i voor het land en t voor het jaar. η is een vast effect van een bepaald land, γ het vaste effect van een bepaald jaar en ε het vaste effect van een land in een bepaald jaar.

Omdat bij regressie 1 slechts 69 van de 468 observaties worden gebruikt zal er een regressie voor alle individuele variabelen ten opzichte van jeugdwerkloosheid worden opgesteld. Deze zien er als volgt uit. De regressies zien er als volgt uit:

Vergelijking 2) $Jeugdwerkloosheid_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{variabele}_{it} + \varepsilon_i + \eta_t + \gamma_{it}$

In deze formule staat i voor het land en t voor het jaar. ε is een vast effect van een bepaald land, η het vaste effect van een bepaald jaar en γ het vaste effect van een land in een bepaald jaar. De variabele is een van de hierboven beschreven variabele.

Resultaten

De resultaten van de regressie zijn als volgt:

Tabel 1 waarde variabelen regressie jeugdwerkloosheid met vaste effecten

Variabele	Coëfficiënt (Std. Err.)
Constante	32.00** (9.64)
Belastingwig	-.73** (1.39)
Minimumloon	.13** (.05)
Ontslagbescherming	4.63** (1.65)
Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie	74.60** (14.55)
Training	-27.61** (11.67)
Stimulans om te werken	21.69 (14.77)
Beschermd en ondersteunde werkgelegenheid	9.41 (8.55)

Percentage van werknemers met onderhandelingsrecht	-12 (.09)
Vakbondendichtheid	-.03 (.09)

*significant op 10%

**significant op 5%

Opvallend bij deze resultaten zijn de coëfficiënten van de activerende arbeidsmarktbeleid. Zoals in tabel 1 kan worden gezien, zou een stijging van 1% van het bbp in publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie leiden tot een stijging van 74.6% in jeugdwerkloosheid. Dit zou betekenen dat, wanneer alle andere variabelen 0 zijn, 106.6% van de beroepsbevolking tussen 15 en 24 werkloos zou zijn. Dit is niet mogelijk. Wanneer het minimumloon met 100 dollar zou stijgen, stijgt de jeugdwerkloosheid met slechts 0.13%, terwijl dit effect uit eerder onderzoek groter lijkt te zijn. Wanneer er naar het aantal observaties wordt gekeken blijkt dat voor deze regressie slechts 69 van de 468 observaties zijn gebruikt. Omdat niet alle data zijn gebruikt kan het zijn dat de regressie van de individuele variabelen er anders uit ziet. De regressie wordt herhaald met alle individuele variabelen om zo een betere weergaven van de individuele beleidsvormen weer te geven. Hieruit komen de volgende resultaten:

Tabel 2 waarde individuele regressies jeugdwerkloosheid met vaste effecten

Variabele	Observaties	Coëfficiënt (Std. Err.)
Minimumloon	276	-.02 (.02)
Ontslagbescherming	310	5.14** (1.58)
Belastingwig	428	-.46** (0.13)
Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie	338	25.05** (8.80)
Training	338	-6.72*(3.72)
Stimulans om te werken	338	6.72 (4.80)
Beschermde en ondersteunde werkgelegenheid	338	-10.88** (7.71)
Percentage van werknemers met onderhandelingsrecht	257	.21 (.02)
Vakbondendichtheid	333	.01 (.04)

*significant op 10%

**significant op 5%

Verassend is dat het effect van de verschillende vormen van activerend arbeidsmarktbeleid andere effecten hebben op jeugdwerkloosheid, waar dit in theorie allemaal een negatieve correlatie zou moeten hebben. Zo zou een stijging van 1% van het bbp in publieke werkgelegenheid en administratie zorgen voor een 25% toename in jeugdwerkloosheid, terwijl dit in theorie juist voor minder werkloosheid zou moeten zorgen. Dit zou kunnen zijn omdat de beleidsvormen in theorie individueel kunnen worden onderzocht, waar zij in de praktijk vrijwel altijd tegelijk worden uitgevoerd. Echter in praktijk gaat een verhoging van activerend arbeidsbeleid gepaard met een belastingverhoging om deze te kunnen bekostigen. Belasting heeft in theorie een negatief effect op jeugdwerkloosheid. Hierdoor zou het kunnen zijn dat het negatieve effect van belasting sneller zichtbaar is dan dat van activerend arbeidsmarktbeleid, aangezien belasting meteen effect heeft en het effect van activerend arbeidsmarktbeleid vertraagd is. Andersom kan een belastingverhoging worden veroorzaakt door een verhoging van activerend arbeidsbeleid.

Uit deze resultaten blijkt nogmaals dat minimumloon geen invloed heeft op jeugdwerkloosheid. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat minimumloon door de jaren heen niet erg verschilt, waardoor het effect hiervan lastig is om te meten. Daarnaast hebben alle onderzochten een bepaald minimumloon wat wordt gehandhaafd vanuit de Europese Unie. Hierdoor kan het zijn dat de minimumlonen niet veel verschillen wanneer de verschillende landen worden vergeleken.

Het onderhandelingsrecht van vakbonden en de vakbondsdichtheid hebben beide een laag coëfficiënt. Wanneer het onderhandelingsrecht van vakbonden met 1% stijgt, stijgt de jeugdwerkloosheid met 0.21% en wanneer vakbondsdichtheid stijgt met 1% stijgt werkloosheid met slechts 0.01%. Daarnaast zijn beide coëfficiënten niet significant, waaruit kan worden geconcludeerd vakbonden en de onderhandelingsmacht die zij uitoefenen niet erg belangrijk zijn wanneer er wordt gekeken naar jeugdwerkloosheid.

De coëfficiënt van belastingwig is net als de coëfficiënten van de vakbonden en onderhandelingsmacht erg laag. Een 1% stijging van het gemiddelde belastingpercentage verlaagt de jeugdwerkloosheid met 0.46 procent. Ook hier geldt, net als bij minimumloon, dat het mogelijk is dat het gemiddelde belastingpercentage over de jaren heen niet veel verschilt. Daarnaast zijn er landen, zoals Nederland en Duitsland, waar tot een bepaald inkomensbedrag geen belasting wordt betaald. Wanneer dit wordt gecombineerd met het feit dat jongeren vaker een minimumloon krijgen dan andere in de beroepsbevolking kan het zijn dat jongeren minder

inkomen hebben waarover belasting wordt geheven, waardoor zij minder worden beïnvloed door belasting in het algemeen en dus de invloed van belasting klein is.

Robuustheid

Om de robuustheid van het model te testen wordt de regressie van vergelijking 1 op verschillende manieren opgesteld. In tabel 3 zijn de resultaten van de regressie te zien wanneer de crisisjaren (2008 tot 2011) uit de dataset worden verwijderd. Dit is gedaan omdat tussen de jaren 2008 en 2011 de werkloosheid kan zijn beïnvloed door de kredietcrisis, waardoor de werkloosheid hoger was zou zijn geweest zonder crisis. Hierdoor zouden de resultaten te veel zijn beïnvloed. Allereerst is vergelijking 1 opgesteld met alle datapunten tussen 2000-2008 en 2012-2017. Daarna is ook voor alle individuele variabelen een vergelijking opgesteld, zoals vergelijking 2.

Tabel 3 waarde variabelen regressie jeugdwerkloosheid zonder crisisjaren met vaste effecten

Variabele	Coëfficiënt (Std. Err.)
Constante	40.91** (10.20)
Belastingwig	-.80 ** (.15)
Minimumloon	.083 (.06)
Ontslagbescherming	2.86 (1.79)
Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie	95.04** (15.56)
Training	-22.59 (14.43)
Stimulans om te werken	34.019 ** (15.19)
Beschermde en ondersteunde werkgelegenheid	9.30 (10.01)
Percentage van werknemers met onderhandelingsrecht	-.11 (.10)
Vakbondendichtheid	-.01 (.10)

*significant op 10%

**significant op 5%

De regressie is gemaakt met 60 observaties. Wat opvalt wanneer deze resultaten worden vergeleken met de waarden van de regressie met de crisisjaren is dat het effect van alle beleidsvormen hetzelfde is, maar dat de activerende beleidsvormen een veel hogere waarde hebben gekregen. Daarnaast is het effect van training niet langer significant, waar dat van stimulans om te werken juist significant is zonder de crisisjaren. Daarnaast is de coëfficiënt van publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie onwaarschijnlijk hoog. Wanneer alle andere coëfficiënten gelijk zijn aan 0 en Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie

1% van het bbp ontvangt, zou er een jeugdwerkloosheidsratio van 135,95% zijn. Dit is niet mogelijk.

Tabel 4 waarde individuele regressies jeugdwerkloosheid zonder crisisjaren met vaste effecten

Variabele	Observaties	Coëfficiënt (Std. Err.)
Minimumloon	210	-.012 (.02)
Ontslagbescherming	238	5.37** (1.74)
Belastingwig	328	-.54** (.15)
Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie	242	38.33* (10.12)
Training	242	.08 (4.46)
Stimulans om te werken	242	13.84** (5.58)
Beschermde en ondersteunde werkgelegenheid	242	-16.30* (8.65)
Percentage van werknemers met onderhandelingsrecht	191	.21 ** (.05)
Vakbondendichtheid	248	-.00 (.018)

*significant op 10%

**significant op 5%

Wanneer er alleen wordt gekeken naar het effect van de individuele variabelen op jeugdwerkloosheid zonder de crisisjaren is te zien dat ook hier hetzelfde effect is te vinden als wanneer de crisisjaren worden meegenomen, met uitzondering van training. Dit was, rekening houdend met de crisisjaren een negatief effect en zonder de crisisjaren een positief effect.

Als laatste is hieronder een regressie opgesteld waarin alleen de variabelen die positief waren in tabel 2 worden meegenomen.

Tabel 5 waarde variabelen regressie jeugdwerkloosheid met vaste effecten

Variabele	Coëfficiënt (Std. Err.)
Constante	53.75** (8.52)
Belastingwig	-.59** (.17)
Ontslagbescherming	4.31** (1.56)
Publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie	22.05** (11.12)
Training	-2.75 (4.16)
Beschermde en ondersteunde werkgelegenheid	-14.06 (8.62)

*significant op 10%

**significant op 5%

Conclusie en discussie

Er zijn meerdere beleidsvormen die invloed hebben op jeugdwerkloosheid. Uit de theorie en voorgaand onderzoek blijkt dat belastingwig, ontslagbescherming en activerend arbeidsbeleid een negatieve correlatie hebben met jeugdwerkloosheid. Daarnaast hebben minimumloon en onderhandelingsmacht een positieve correlatie met jeugdwerkloosheid. Ook blijkt dat verschillende beleidsvormen elkaar kunnen versterken of verzwakken en dat de invloed van de beleidsvormen afhankelijk is van de staat waarin de economie zich bevindt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de uitgaven van activerend arbeidsmarktbeleid worden verhoogd. Deze verhoging zorgt enerzijds voor een verlaging in jeugdwerkloosheid, anderzijds voor een verhoging in belasting om de kosten te dekken. Hierdoor is het individuele effect van activerend arbeidsmarktbeleid negatief gecorreleerd, maar wanneer dit in relatie met belasting wordt gezien is het effect onduidelijk. De individuele effecten van beleidsvormen kunnen dan ook een ander effect hebben in theorie dan in praktijk wordt gevonden, aangezien in de praktijk verschillende beleidsvormen op hetzelfde moment worden toegepast.

Uit empirisch onderzoek blijkt dat minimumloon, belastingwig, training en beschermde en ondersteunde werkgelegenheid een negatieve correlatie hebben met jeugdwerkloosheid. Ontslagbescherming, publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie, stimulans om te werken en vakbonden hebben een positieve correlatie. Dit komt voor het grootste deel overeen met wat er in de theorie en voorgaand onderzoek wordt gevonden, met uitzondering van minimumloon, ontslagbescherming, publieke werkgelegenheidsdiensten en administratie en stimulans om te werken. Minimumloon zou een te kleine variatie over tijd kunnen hebben, waardoor het effect niet goed kan worden gemeten. Er is dan ook aan te raden dit effect in verder onderzoek beter te bekijken door landen die niet in de Europese Unie zitten mee te nemen, waardoor minimumloon tussen de verschillende landen meer kan verschillen. Daarnaast kan er worden gekeken naar landen waarin minimumloon recentelijk is ingevoerd, waardoor een verschil-in-verschil vergelijking kan worden opgesteld. Ook is het aan te raden de interactie-effecten van de verschillende beleidsvormen te onderzoeken, omdat uit het theoretisch kader blijkt dat de verschillende beleidsvormen elkaar beïnvloeden. Daarnaast zou er onderzoek kunnen worden gedaan naar het effect op lange termijn van activerend arbeidsmarktbeleid, aangezien dit vaak een vertraagd effect heeft en wordt verhoogd in tijden van hoge werkloosheid, waardoor de resultaten vervormd kunnen zijn.

Bibliografie

- Alesina, A., & Perotti, R. (1997). The Welfare State and Competitiveness. *American Economic Review*, 921-939.
- ANP. (2017, September 22). Pak jeugdwerkloosheid steviger aan. *Algemeen Dagblad*.
- ANP. (2018, Juni 21). Werkloosheid blijft in mei stabiel op 3,9 procent.
- Bentolila, S., & Bertola, G. (1990). Firing Cost and Labour Demand : How Bad is Eurosclerosis? *The Review of Economic Studies*, 381-402.
- Boeri, T., & Ours, J. (2013). *The Economics of Imperfect Labor Markets*. Princeton: Princeton University Press.
- Brown, C., Gilroy, C., & Kohen, A. (October 1981). Time-Series Evidence of the Effect of the Minimum Wage on Youth Employment and Unemployment. *NBER Working Paper No. 790*.
- Calmfors, L. (1994). Active Labor Market Policy and Unemployment. *OECD Economic Studies No. 22*.
- Clark, K. B., & Summers, L. H. (1982). *The Dynamics of Youth Unemployment*. University of Chicago Press.
- Coe, D. T., & Snower, D. J. (1997). Policy Complementarities: The Case for Fundamental Labor Market Reform. *Staff Papers (international Monetary Fund)*, 1-35.
- de Koning, J., Gravestijn-Ligthelm, L., Thoen, N., & Verkaik, A. (1992). Werkt de KRA? *Arbeidsvoorzining*, Rijswijk.
- Dolenc, P., & Laporšek, S. (2010). TAX WEDGE ON LABOUR AND ITS EFFECT ON EMPLOYMENT. *Prague Economic Papers*.

- Freeman, R. (1978). *Economic Determinants of Geographic and Individual Variation in Labor Market Positions of Young Persons*. U.S. Department of Labor.
- Gregg, P. (2000). The Use of Wage Floors as Policy Tools. *No. 31*. OECD Economic Studies
- Jackman, R., Pissarides, C., Savouri, S., Kapteyn, A., & Lambert, J.-P. (1990). Labour Market Policies and Unemployment in the OECD. *CEPR Group*, 449-490.
- Lazear, E. (1990). Job Security Provisions and Employment. *Quarterly Journal of Economics*, 699-726.
- Linden, B. (1995). Effets de Perte Seche et de Substitution des Formations Professionnelles. *IRES*.
- Meer, P. (2013, Juli 8). Overheid, doe eens wat aan de werkloosheid in plaats van het tekort. *Volkskrant*.
- Neumark, D., & Washer, W. (1999). *A Cross-National Analysis of the Effect of Minimum Wages on Youth Employment*. NBER Working paper no 7299.
- Nickel, S. (2003). Employment and Taxes. *CEPR Working Paper No. 1109*.
- Nickell, S., & Layard, R. (1999). Handbook of labor economics. *Labor Market Institutions and Economic Performances*. London School of Economics.
- OECD. (2006). OECD Employment Outlook. *Organization for Economic Cooperation and Development*. Parijs.
- Oswald, A. J. (1982). The microeconomic Theory of Trade Union. *The Economic Journal*, 576-595.

Pissarides, C. A. (1998). The impacts of employment tax cuts on unemployment and wages.

The role of unemployment benefits and tax structure. London: London school of Economics.

Scarpetta, S. (1996). Assessing the Role of Labour Market Policies and Institutional Settings of Unemployment. *OECD Economic Studies*, 44-100.

Siebert, H. (1997). Labor Market Rigidities: At the Root of Unemployment in Europe.

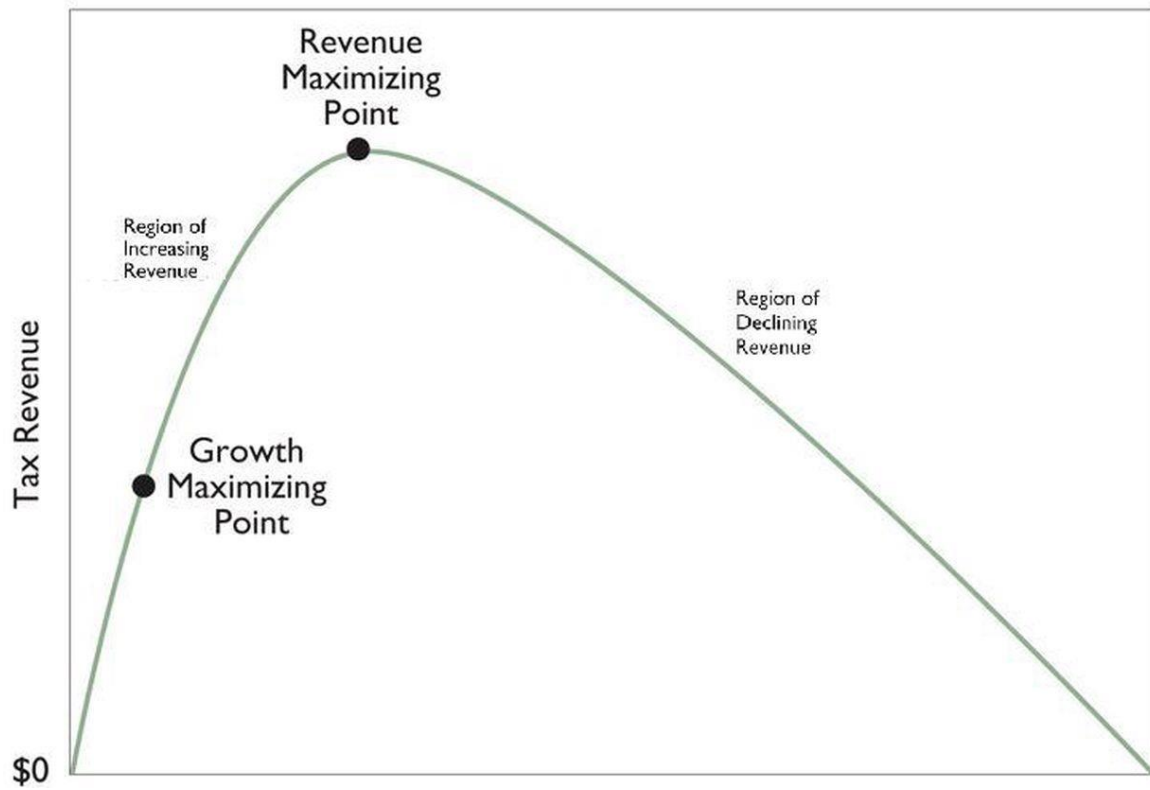
Journal of Economic Perspectives, 37-54.

Staalduine, J. (2018, Januari 16). Werkloosheid daalt, maar is nog altijd hoger dan vóór crisis: vooral mannen vinden moeilijk baan. *de Volkskrant*.

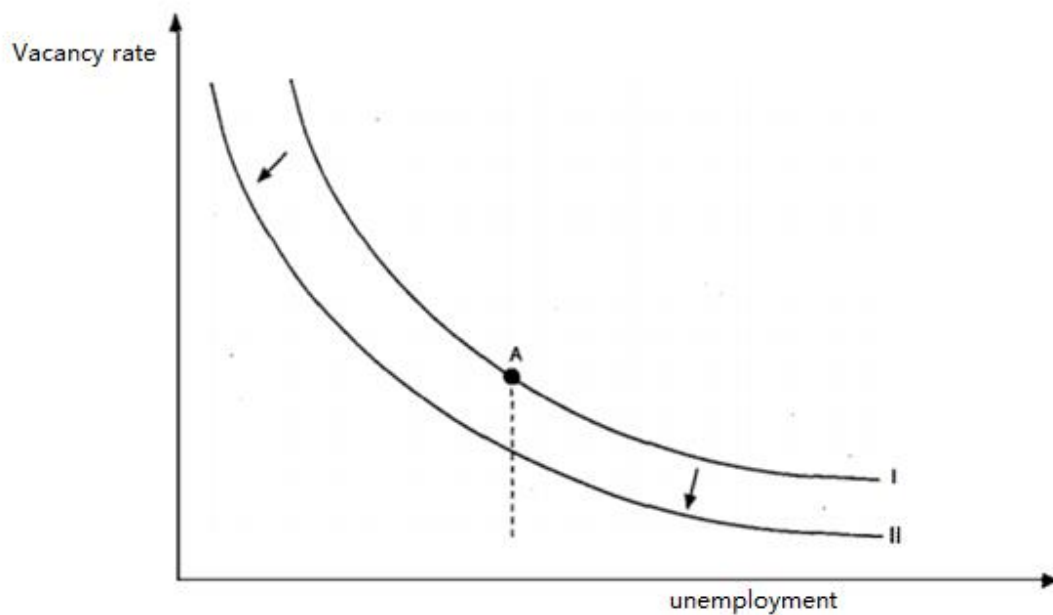
Try, S. (1993). Effects of a youth labour market programme in Norway. , *Institute for Social Research*, Oslo.

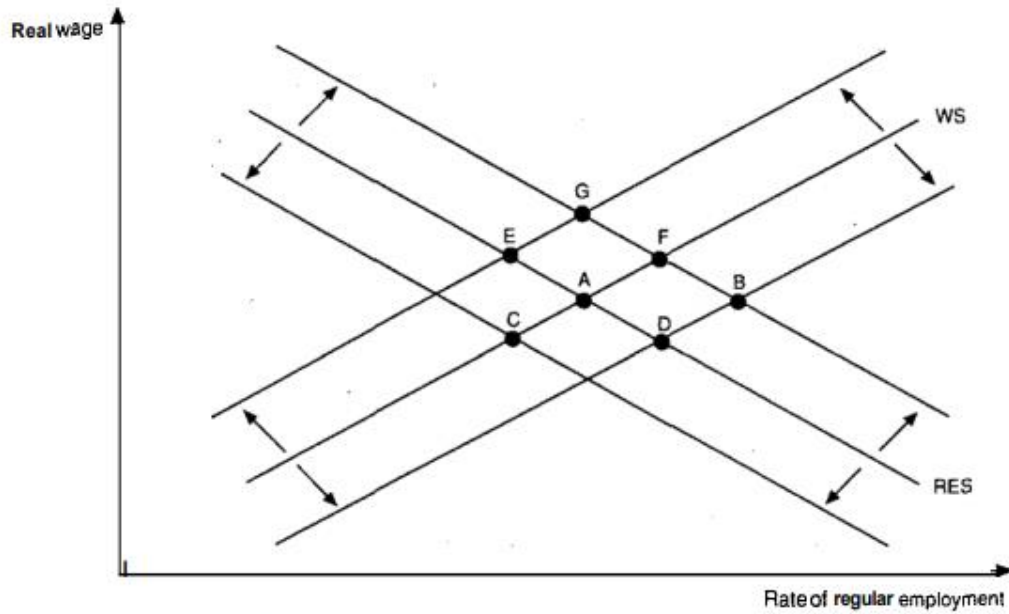
Appendix

Figuur 1 Laffer-curve

Figuur 2Veschuiving Beveridge curve

WS = Wage-setting schedule.
RES = Regular-employment schedule.

Figuur 3 Verschuiving Layard-Nickell curve van A naar B

Tabel 6 Landnummer bij landen

Land	Nummer
Oostenrijk	1
België	2
Tsjechië	3
Denemarken	4
Estonia	5
Finland	6
Frankrijk	7
Duitsland	8
Griekenland	9
Hongarije	10
IJsland	11
Ierland	12
Italië	13
Latvia	14
Litouwen	15
Luxemburg	16

Nederland	17
Noorwegen	18
Polen	19
Portugal	20
Slowakije	21
Slovenië	22
Spanje	23
Zweden	24
Zwitserland	25
Verenigd Koninkrijk	26

Tabel 7 beschrijvende statistieken variabelen

Variabele	Observaties	Gemiddelde	Std. Dev.	Min	Max
Jeugdwerkloosheid	441	37.84	15.09	11.85	77.60
Minimumloon	291	124.14	61.31	20.55	234.01
Ontslagbescherming	354	2.44	.72	1.10	4.83
Belastingwig	450	40.73	7.77	21.76	57.10
Publieke werkgelegenheid	358	.15	.09	0	.44
Training	377	.18	.16	0	.75
Stimulans	376	.12	.12	0	.65
Beschermde Werkgelegenheid	379	.10	.15	0	.78
Percentage Onderhandelingsrecht	270	64.89	24.92	13.75	100
Vakbondendichtheid- Percentage	468	33.30	22.05	6.36	98.66
